

Granenmonitor

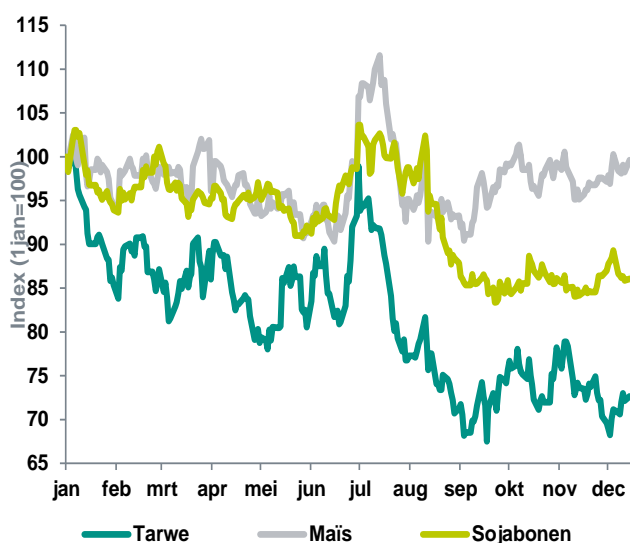
Graanmarkt is overvoed

Economisch Bureau
Frank Rijkers

December 2015

- 2015 was een dramatisch jaar voor granen en oliezaden
- Ook in 2016 blijven de prijzen onder druk
- Weersinvloeden en valutaschommelingen bepalen de dynamiek komend jaar

Figuur 1: Prijsindex granen 2015

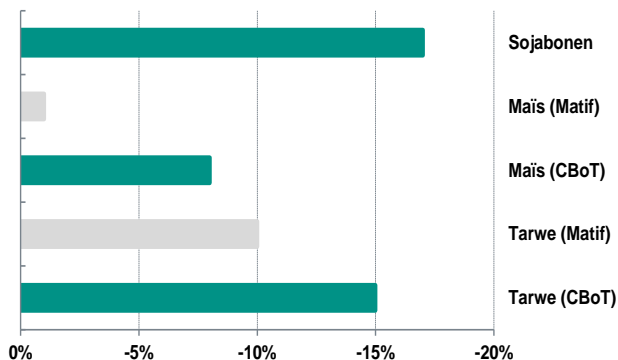

Bron: Thomson Reuters, ABN AMRO Economisch Bureau

2015: een treurig jaar voor granen en oliezaden

2015 gaat voor bijna alle grondstoffen de boeken in als een treurig jaar. Olieprijzen daalden met ruim 30%, ook staalprijzen zijn met 30% gedaald. De totale CRB-Index (afgeleide index van de grondstoffenmarkt) daalde hierdoor met 25% en lijkt daarmee te eindigen op de laagste stand in dertien jaar tijd! De druk op de grondstofprijzen is ook voelbaar geweest binnen het agrarische grondstoffencomplex. Na forse prijsdalingen in 2013 en 2014 gaat ook 2015 weer de boeken in als een jaar van prijsdruk. De tarweprijs staat momenteel 15% lager dan een jaar geleden en schommelt rondom niveaus van USDc 500/bushel. Ook voor maïs en sojabonen was 2015 alles behalve een positief jaar. Maïsprijzen staan momenteel ruim 8% lager dan aan het begin van 2015 en voor sojabonen bedraagt de daling ruim 17%. De prijsdruk is met name veroorzaakt door hoge voorraadhiveaus voor granen en oliezaden welke in de afgelopen twee seizoenen zijn opgebouwd. Daarnaast zorgt een nieuwe topproductie in het lopende seizoen voor verdere druk op de prijzen. Hiermee is de bodem onder de prijzen voor agrarische grondstoffen in 2015 opnieuw lager komen te liggen dan in de voorgaande vier jaren, getuige de indexcijfers van het Internationaal Genootschap voor Granen (IGC). Naast de verbeterde productiecijfers heeft de prijs in 2015 verder onder druk gestaan als gevolg van een sterker geworden Amerikaanse dollar (USD), lagere olieprijs en geopolitiek zoals verkiezingen en onrust in Latijns Amerika en verslechterd sentiment in China.

Figuur 2: Prijsmutaties sinds 01 januari 2015

Bron: Thomson Reuters, ABN AMRO Economisch Bureau

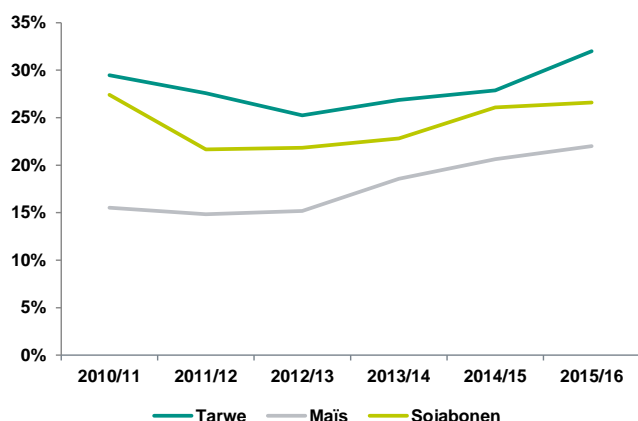
Lage prijzen houden aan in 2016, dankzij hoge voorraadhiveaus

Voor 2016 is onze verwachting dat het voor granen en oliezaden niet veel beter zal worden dan in 2015. De prijzen zullen zich handhaven rondom de huidige, relatief lage niveaus.

In het laatste maandrapport van het Amerikaanse ministerie voor landbouw (USDA) is dit beeld niet verstoord. Voor tarwe zijn de eindvoorraden weer iets opgehoogd tot een niveau van 230 miljoen ton. Hiermee komt de voorraad/verbruik ratio uit op een niveau van boven de 30%, hetgeen sinds 2009/10 niet meer is behaald. Met name de recordproductie van 735 miljoen ton bij een redelijk stabiel blijvende vraag van 717 miljoen ton zorgen voor deze voorraadgroei. Mede dankzij deze enorme voorraad is de verwachting voor komend seizoen dat er minder areaal met tarwe zal worden ingezaaid.

Voor sojabonen liggen de voorraadhiveaus iets lager dan bij tarwe, maar ook hier zorgt een ruime voorraad voor aanhoudende prijsdruk. Voor sojabonen ligt de voorraad/verbruik ratio rondom de 27%.

Ook hier het hoogste niveau in vijf jaar tijd. Verkiezingen in

Figuur 3: Voorraad/verbruik ratio

Bron: USDA, ABN AMRO Economisch Bureau

Argentinië (grootste exporteur van sojabonen in de wereld) hebben voor extra prijsdruk gezorgd in de voorbije weken. De nieuw gekozen president Mauricio Macri voert een voor agrarische grondstoffen vriendelijk beleid. Hij heeft op zijn eerste werkdag direct de exportheffingen verlaagd op sojabonen. Hierdoor is de mondiale markt tijdelijk overspoeld geweest, wat voor prijsdruk heeft gezorgd. Voor 2015/16 wordt een nieuwe mondiale recordproductie verwacht van 320 miljoen ton. Hiermee ligt de productie 19% boven het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Met name extra productie in de Verenigde Staten, Argentinië en Brazilië zorgen voor deze toename. Hier staat tegenover dat de consumptie ook fors groeit. Voor 2015/16 wordt een consumptiegroei van 16% verwacht ten opzichte van het vijfjaars gemiddelde. Hiermee komt de consumptie uit op 312 miljoen ton.

Voor maïs ligt de voorraad/verbruik ratio iets lager dan bij tarwe en sojabonen. Maar met niveaus rondom de 22% ligt het nog altijd op een relatief hoog niveau. Ook voor 2015/16 wordt een hoge productie verwacht van 974 miljoen ton. Weliswaar lager dan de recordproducties van de afgelopen twee jaar, maar nog altijd 7% boven het vijfjarig gemiddelde. Met name in de EU wordt fors minder (- 25%) maïs geproduceerd dan afgelopen jaar.

2016: De prijsbepalende factoren

Voor 2016 verwachten we een weinig spectaculair prijsjaar met betrekking tot tarwe-, maïs-, en sojaprijzen. Zoals hierboven beschreven zijn het de hoge voorraadniveaus en gunstige productieverwachtingen die de druk op de prijs houden, ook komend jaar. De bodem is hierbij naar verwachting wel bereikt.

Ook in 2016 zullen de schommelingen in de prijzen in eerste instantie gedreven worden door weersverwachtingen. El Nino is hierbij een fenomeen wat de gemoederen al geruime tijd bezighoudt. Voor granen en oliezaden lijkt de impact hiervan beperkt, maar met name een daaropvolgende la Nina kan zorgen voor droogte in de belangrijkste productiegebieden voor maïs in de Verenigde Staten. Hierdoor zou de productie lager kunnen uitvallen waardoor een opwaarts potentieel in de prijs aanwezig is. Ook voor tarwe en sojabonen ligt het risico van verslechterende weersomstandigheden op de loer. Slecht weer in belangrijke productiegebieden als het Zwarte Zee gebied of Latijns Amerika zijn hiervan mogelijke voorbeelden.

Naast de weersomstandigheden zal 2016, net als 2015, ook in het teken staan van valutakoersen. In de eerste helft van 2016 zal de Amerikaanse dollar naar verwachting verder aansterken als gevolg van het recente besluit van de Amerikaanse Centrale Bank (FED) om de rente te verhogen. Door de sterkere dollar zal de exportpositie van met name Amerikaanse tarwe en maïs onder druk blijven. Prijzen genoteerd in USD zullen hierdoor onder druk komen om concurrerend te blijven op de wereldmarkt. Voor Europese noteringen (Matif) kunnen deze valuta ontwikkelingen een positief effect hebben. Mede door een lagere maïsproductie in Europa zullen de euronoteringen wat meer stabiliseren dan de dollarnoteringen. Naast de zwakkere euro hebben ook andere zwakke valuta's zoals de Braziliaanse real, Russische roebel en Oekraïense Grivna een grote impact op de handelsprijzen van granen en oliezaden in 2016.

Tabel 1: Prijsverwachtingen

Prijs	K1 2016	K2 2016	2016 gem	2016 EoY
Tarwe (CBOT) (USDc/bushel)	530	530	500	500
Tarwe (Matif) (EUR/ton)	185	185	185	185
Maïs (CBOT) (USDc/bushel)	415	415	415	415
Maïs (Matif) (EUR/ton)	175	175	175	170
Sojabonen (CBOT) (USDc/bushel)	875	875	890	900

Bron: ABN AMRO Economisch Bureau, Kwartaalverwachtingen betreft kwartaaleinden

Economisch Bureau | Grondstoffen

Frank Rijkers

Sector Econoom Agrarisch, Food en Agrarische Grondstoffen

tel: +31 (0) 20 628 6437

frank.rijkers@nl.abnamro.com

Group Economics / Economisch Bureau

Commodity Research team

Jacques van de Wal (Hoofd)

tel: +31 20 628 0499

jacques.van.de.wal@nl.abnamro.com

Casper Burgering (Ferro-/Basismetalen)

tel: +31 20 383 2693

casper.burgering@nl.abnamro.com

Georgette Boele (Edelmetalen)

tel: +31 20 629 7789

georgette.boele@nl.abnamro.com

Hans van Cleef (Energie)

tel: +31 20 343 4679

hans.van.cleef@nl.abnamro.com

Frank Rijkers (Agrarische grondstoffen)

tel: +31 20 628 6437

frank.rijkers@nl.abnamro.com

© Copyright 2015 ABN AMRO Bank N.V. and affiliated companies ("ABN AMRO").

Dit document is samengesteld door ABN AMRO. Het heeft uitsluitend als doel om financiële en algemene informatie te verstrekken over de markt voor agrarische grondstoffen. ABN AMRO behoudt zich alle rechten voor met betrekking tot de informatie in het document en het document wordt uitsluitend aan u verstrekt voor uw informatie. Het is niet toegestaan dit document (geheel of deels) te kopiëren, distribueren, door te geven aan een derde of om het voor enig ander doel te gebruiken dan hier boven bedoeld. Dit document is informatief bedoeld en vormt geen aanbieding van effecten aan het publiek, of een uitnodiging om een aanbod te doen.

U mag niet om welke reden dan ook vertrouwen op de informatie, meningen, beramingen, en aannames in dit document noch dat het compleet, accuraat of juist is. Er wordt geen garantie gegeven, uitdrukkelijk of stilzwijgend, door of uit naam van ABN AMRO, haar directeuren, functionarissen, vertegenwoordigers, gelieerde partijen, groepsmaatschappijen of werknemers met betrekking tot de juistheid of volledigheid van de informatie in dit document, en geen enkele aansprakelijkheid wordt geaccepteerd voor enig verlies als direct of indirect gevolg van het gebruik van deze informatie. De opvattingen en meningen opgenomen hierin kunnen op enig moment aan verandering onderhevig zijn en ABN AMRO heeft geen enkele verplichting om de informatie in dit document na de datum hiervan te herzien.

Voordat u in enig product van ABN AMRO investeert, dient u zich te informeren over de verschillende financiële en andere risico's, alsmede mogelijke beperkingen voor u en uw investeringen als gevolg van toepasselijke wetgeving en regels. Indien u, na lezing van dit document, overweegt een investering te doen in een product, raadt ABN AMRO aan om een dergelijke investering met uw relatiemanager of persoonlijke adviseur te bespreken om nader te bezien of het relevante product – met inachtneming van alle mogelijke risico's – past bij uw investeringen. De waarde van beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garanties voor de toekomst. ABN AMRO behoudt zich het recht voor wijzigingen in dit materiaal aan te brengen.

Alle rechten voorbehouden